

Instruktioner till partier vid val till Europaparlamentet 2024

Beslutat datum:	2024-03-05
Gäller från datum:	2024-03-13
Beslutat av:	Valnämnden
Ansvarig:	Kommunstyrelseförvaltningen, samhällsplanering och ledning
Diarienummer:	VN 2023-00003
Giltighetstid:	2024-12-31

Innehåll

1	Bakgrund och syfte	3
1.1	Omfattning och ansvar.....	3
2	Instruktioner till partier	3
2.1	Viktiga datum för partierna.....	3
2.2	Generellt om ordningen i valsedelställen	4
2.3	Partiernas utdelning av valsedlar vid förtidsröstnings- och vallokaler	4
2.4	Utläggning av valsedlar i förtidsröstnings- och valröstningslokaler	4
2.4.1	Övriga partier	5
2.4.2	Om valsedlar tar slut.....	5
2.4.3	Inlämning av valsedlar för distribution till viss röstmottagning....	5
2.5	Fredad zon från politisk propaganda.....	6
3	Distribution av valsedlar	7

1 Bakgrund och syfte

Instruktioner till partier är ett dokument som reglerar vad som gäller i Haninge kommun vid val till Europaparlamentet den 9 juni 2024. Dessa instruktioner kommer att finnas i förtidsröstnings- och vallokaler samt på haninge.se/kommun-och-politik/val.

På haninge.se/kommun-och-politik/val kan även ytterligare information för partierna komma att läggas ut. Det är partiernas eget ansvar att bevaka haninge.se/val.

1.1 Omfattning och ansvar

Instruktionerna omfattar partier som anmält sitt deltagande till Europaparlamentsvalet 2024 och gäller under den aktuella valperioden.

Valnämndens kansli vid kommunstyrelseförvaltningen ansvarar för dokumentet.

2 Instruktioner till partier

2.1 Viktiga datum för partierna

20 okt 2023	Partier som har fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet har rätt att få valsedlar tryckta, distribuerade och utlagda. Senast vid detta datum ska partier ha lämnat in begäran om utläggning av valsedlar inför val till Europaparlamentet.
10 maj	30 dagar innan valdagen ska partierna ha anmält deltagande i valet för att kunna ta mandat. Anmälan ska ske till Valmyndigheten.
17 maj	Övriga anmälda partier ska senast vid detta datum ha lämnat in namnvalsedlar till valkansliet för distribution till viss röstmottagning (se avsnitt 2.4.3).
22 maj	Förtidsröstningen börjar.
7 juni	Alla kandidater ska ha samtyckt till kandidatur för att kunna bli valda. En förklaring som lämnats in med valsedelsbeställning räknas som ett samtycke. Samtycket ska ske till Valmyndigheten.
9 juni	Valdag.

2.2 Generellt om ordningen i valsedelställen

Enligt vallagen 8 kap. § 2 är det valnämnden/röstmottagarna som lägger ut valsedlarna i valsedelställen samt ansvarar för ordningen däri. För att upprätthålla god ordning fyller röstmottagarna på valsedlar i samtliga valsedelsställ.

2.3 Partiernas utdelning av valsedlar vid förtidsröstnings- och vallokaler

Partifunktionärer får dela ut valsedlar vid entréerna till byggnader där det finns val- och förtidsröstningslokaler. De får inte dela ut annat såsom blommor, godis, partiinformation. Partifunktionärer som delar ut valsedlar får inte ge muntlig politisk information, varken genom att informera om eller svara på frågor om partiets politik. Vid denna valsedelsutdelning får de bära partikläder/symboler.

Om det uppstår kö genom entrén ska partierna backa undan, så att väljarna kan få stå ostörda i kön. Partierna ska inte dela ut valsedlar vid kön.

2.4 Utläggning av valsedlar i förtidsröstnings- och valröstningslokaler

Valnämnden/röstmottagarna ska enligt vallagen se till att vissa valsedlar alltid finns i alla val- och förtidsröstningslokaler:

- Blanka valsedlar och
- Valsedlar för de partier som vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet fått mer än 1 procent av rösterna i hela landet.

Rätten att få sina valsedlar utlagda gäller dock bara om partiet begär det. Partiet ska begära utläggning senast det datum som Valmyndigheten beslutat, se avsnitt 2.1.

Vid valet till Europaparlamentet 2024 kommer dessa partier att få valsedlar utlagda:

- Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (tidigare Folkpartiet)
- Miljöpartiet de gröna

- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet
- Värdigt liv (tidigare Feministiskt initiativ)

2.4.1 Övriga partier

De partier som deltar i valet men som inte har rätt att få sina valsedlar utlagda, kan själva lämna sina valsedlar till röstmottagarna i vallokalen eller förtidsröstningslokalen. Röstmottagarna ansvarar för att fylla på valsedelsställen med de valsedlar som partierna lämnat.

Vid inlämning ska röstmottagarna notera på en kvittens att partiet har lämnat in valsedlar.

Endast partier som anmält deltagande vid aktuellt val kan få sina valsedlar utlagda. Ett parti som vill delta i valet ska anmäla det till Valmyndigheten senast 30 dagar innan valdagen.

Partier som inte anmält sitt deltagande kan inte få valsedlar utlagda.

2.4.2 Om valsedlar tar slut

De valsedlar som valnämnden enligt vallagen ska tillhandahålla ska alltid finnas utlagda i samtliga förtidsröstnings- och vallokaler.

För de valsedlar som partierna själva lämnar in till förtidsröstnings- och vallokalerna ansvarar samtliga partier för att själva kontrollera om de tar slut under röstmottagningen, och vid behov lämna fler valsedlar för påfyllning. Röstmottagarna ansvarar inte för att kontakta något parti om inlämnade valsedlar tar slut.

2.4.3 Inlämning av valsedlar för distribution till viss röstmottagning

I några särskilda fall erbjuds samtliga partier servicen att lämna in valsedlar i förväg och att röstmottagarna tar med dessa till förtidsröstningslokalen för utläggning.

- På Ornö och Utö finns förtidsröstningslokaler som har öppet lördagen 8 juni.
- Kommunen ordnar ambulerande röstmottagning och kan besöka personer som inte kan ta sig förtidsröstnings- eller vallokaler i deras hem eller på exempelvis vård- och omsorgsboenden.

Om ett parti vill att röstmottagarna tar med valsedlar till någon av ovanstående röstmottagningar ska partiet lämna sina valsedlar till valkansliet i kommunhuset senast fredag 17 maj. Vid valet till Europaparlamentet år 2019 var det cirka 100 personer som röstade genom denna typ av röstmottagning.

2.5 Fredad zon från politisk propaganda

Enligt vallagen ska lokaler som används för röstning ska vara fria från politisk propaganda. Det gäller även utrymmet intill dem. I Prop. 2013/14:124 ”Ökad effektivitet, säkerhet och tillgänglighet i valförfarandet” framgår att det är valnämnderna vid valet av röstmottagningsställen och de utsedda röstmottagarna som primärt har ansvaret för att förbudet mot politisk propaganda på röstmottagningsställen och utrymmen intill dessa upprätthålls. Det är också av vikt att partiorganisationerna beaktar kraven i 8 kap. 3 § vallagen när partierna planerar sina valaktiviteter.

I Haninge kommun gäller därför fredade zoner från politisk propaganda i anslutning till val- och förtidsröstningslokaler. Observera att exempelvis centrumägares regler också ska följas. Den fredade zonen innebär att samtliga skol- och förskolegårdar, inklusive staket som omger dessa, där det finns val- eller förtidsröstningslokaler ska vara fria från politisk propaganda under tiden för röstmottagningen.

För andra val- och förtidsröstningslokaler, där det inte finns sådana naturliga avgränsningar, gäller propagandafri zon på 25 meter utanför entrén till byggnaden där lokalen finns.

Om det finns flera entréer till en byggnad där en val- eller förtidsröstningslokal ligger gäller 25 meter från var och en av de entréer som väljaren kan tänkas använda för att ta sig till röstningen.

Generellt får ingen propaganda ske inne i en byggnad där det finns en val- eller förtidsröstningslokal. Propaganda får till exempel inte ske inne i Brandbergen centrumbyggnaden.

Zonen ska vara propagandafri för väljaren. Vid ”högljudd” propaganda, såsom stora plakat eller tal som hörs och syns väl från entrén till byggnaden ska partierna överväga att vidga zonen ytterligare.

Partifunktionärer som kommer in i val- och förtidsröstningslokaler ska ta av sig/dölja ev. partisymboler på ex. kläder. Kassar/kartonger med valsedlar får inte ha partisymboler eller liknande.

Kontakt angående dessa instruktioner

Valkansliet

Telefon: 08-606 70 19

E-post: val@haninge.se.

3 Distribution av valsedlar

Parti	Valsedlar	Viss röstmottagning
Arbetarepartiet	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Socialdemokraterna	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Centerpartiet	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Feministiskt initiativ	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Kristdemokraterna	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Liberalerna (tidigare Folkpartiet)	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Miljöpartiet de gröna	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Moderaterna	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Piratpartiet	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Sverigedemokraterna	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Vänsterpartiet	Tillhandahålls av valnämnden.	Tillhandahålls av valnämnden.
Övriga anmälda partier	Lämnas in av partiet till respektive förtidsröstnings- och vallokal.	Lämnas in av partiet till valkansliet senast 17 maj, se sida 5.

Därtill tillhandahålls blanka valsedlar av valnämnden.